JAVASCHE COURANT.

No. 118.

DONDERDAG den 7den October 1830.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT *uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Gouverneur Generaal in Rade.*

Buitenzorg, *den 2den october 1830.* (No, 2.)

Gelezen de missive van den Minister voor den Waterstaat, de nationale nijverheid en de kolonien, de dato 5 mei jl. litt. B 171, daarbij enz.

Is, in opvolging van 'sKonings bevelen, goedgevonden en verstaan:

Intetrekken en buiten effect te stellen de resolutie van den 28sten october 1829 no. 6, (staatsblad no. 107,) houdende bepalingen ten opzigte van den invoer van Nederlandsche lijnwaden, waarvan de certificaten van oorsprong ontbreken, of niet aan de gegeven voorschriften voldoen.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.
De adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *25 april jl.*

De dames bestuurderessen van het fonds van weldadigheid te dezer stede, opgerigt onder de bescherming van H. K. H. mevrouw de prinses *Marianne* der Nederlanden, aan deze vorstin derzelver verslag aangeboden hebbende, wegens het uitstekend wel slagen der edelmoedige pogingen van H. K. H. om de lijdende menschheid, gedurende den afgeloopenen winter, te hulp te komen, zoo heeft ten zelven dage de regering dezer stad aan H. K. H. eenen brief doen toekomen, waarin dezelve haar leedwezen betuigt, van 's Gravenhage niet te mogen beschouwen als de geboorteplaats eener vorstin, op welke de dankbare bevolking zoo gaarne roem zoude dragen, als eene inboorlinge dezer hofplaats.

Burgermeester en wethouders, om intusschen dit leedwezen, zoo veel mogelijk, te lenigen, hebben bij de te kennegeving van dien, nevens hunne dankbetuigeng voor al hetgeen die vorstin, aan de zijde van de verdere leden van het koninglijke huis, voor de hulpbehoevenden dezer gemeente verrigt had, het verzoek gevoegd, om de vorstin van nu voortaan te mogen beschouwen als eene geborene burgeres van 's Gravenhage, en hiertoe, met, voorkennis van den raad der gemeente, de prinses eene plegtige verklaring aangeboden, geschreven op parkement, voorzien van het groot zegel dezer stad, en gesloten in eene gouden doos, versierd met het wapen van 's Gravenhage.

Bereids des anderen dags had de regering de uitstekende voldoening, een antwoord te bekomen, waarin H. K. H., met toestemming van den Koning, de verklaring der regering aanneemt, en betuigt, zulks met des de grooter genogen te doen, daar deze verklaring haar nog nader zal verbinden aan eene instelling van weldadigheid, welker oprigting haar gemakkelijk was gemaakt door de edele gezindheid der ingezetenen, en tot welker instandhouding zij thans, met nog meerder aanspraak dan te voren, den bijstand rekende harer medeburgers.

— Gisteren morgen zijn H. K. M. M., benevens H. H. den prins *van Oranje* en H. K. H. prinses *Marianne*, uit Amsterdam wedergekeerd. Eergisteren waren H. H. K. K. H. H. de prinses *van Oranje* en prinses *Frederik der Nederlanden* van daar terug gekomen. Z. K. H. prins *Frederik* is, na vrijdag morgen, op 's lands werf te Amsterdam, het afloopen der korvetten *de Heldin* en *de Hippomenes* te hebben bijgewoond met het marinejagt naar Medemblik en den Helder vertrokken, om het koninklijk instituut voor de marine en de verdere etablissementen aldaar in oogenschouw te nemen. Hoogstdezelve wordt aanstaanden woensdag in deze residentie terug verwacht.

den 28sten april jl.

De majoor *Steenberghe*, van het wapen der artillerie, is als commandant van de koninklijke militaire academie te Breda benoemd.

FRANKRIJK.

MARSEILLE, *den 20den april jl.*

(*Uittreksel uit een bijzonderen brief.*) De Nederlandsche corvet *Dolfijn*, kapitein *Willinck*, is met depeches voor het Nederlandsch Gouvernement van Mahon te Toulon aangekomen.

Eene Engelsche korvet, den 4den van Algiers vertrokken, is gisteren in Marseille aangekomen met depeches voor de Engelsche en Fransche Gouvernementen, en met consulaire brieven. Het vaartuig is ter reede gebleven, en moet dezen nacht weder naar Gibraltar vertrekken. Sommige officieren, welke aan de intendance der quarantaine zijn geweest, hebben de navolgende bijzonderheden medegedeeld:

» Al de consuls hebben, door middel van den Britschen consul, den Deij doen uitnoodigen, om de Fransche gevangenen, welke hij, ten getale van 30 à 40 man, in zijne magt heeft, te ontslaan; doch genoemd opperhoofd heeft dit geweigerd. De Britsche consul heeft zijn gezin aan boord van een Engelsch oorlogschip doen brengen, en is alleen, met zijnen kanzelier, achter gebleven; de andere consuls zullen dit voorbeeld volgen.

» De Deij is van de toebereidselen ten oorlog in Frankrijk volledig onderrigt, en neemt maatregelen, om den aanval af te slaan. Hij heeft 100,000 stuks snaphanen onder de naburige mohamedaansche bevolking, die hij, in naam der godsdienst, te hulp heeft geroepen, doen uitdeelen, en voor het hoofd van elken Franschman eene premie van 100 sequinen uitgeloofd."

Het gerucht van een aantogt van Egijptische troepen, onder *Ibrahim-bassa*, tegen Tripoli, is niet bevestigd. Een kapitein, gisteren van Alexandria gekomen, verzekert, de 7de maart genoemd legerhoofd aldaar te hebben gezien, en destijds niets van eenen dergelijken togt te hebben vernomen. De heer *Huder*, aide-de-camp van den Generaal *Guilleminot*, den Franschen ambassadeur te Konstantinopel, welke, met eene bijzondere zending belast zijnde, zich naar Alexandria heeft begeven, is van daar teruggekomen. Na het vertrek van den aide-de-camp is nog een ander officier derwaarts gezonden, die, na zijne aankomst te Alexandrie, dadelijk met den Franschen consul-Generaal naar Cairo is vertrokken. Men dacht, dat alle deze onderhandelingen betrekking hadden tot de expeditie tegen Algiers, doch derzelver doel was niet bekend.

PARIJS, *den 26sten april jl.*

Naar men verneemt, zijn twee schepen, die krijgsbehoeften naar Algiers poogden te brengen, doch voor die haven zijn aangehouden, prijs verklaard geworden. Het eene voer onder de sardinische, het andere onder de toscaansche vlag. De oostenrijksche ambassadeur heeft zich vergeefs, ten behoeve der eigenaars, aan het Fransche ministerie gewend. Van de twee aangehoudene Engelsche schepen heeft men nog niets naders vernomen. [Het Engelsch ministerieel avondblad heeft de tijding van dit aanhouden noch bevestigd, noch tegengesproken, maar alleen verklaard, dat, bijaldien de zaak zich heeft toegedragen, zoodanig als van de Fransche zijde is gemeld, de Fransche zeelieden hunnen pligt hebben gedaan, en de eigenaars der schepen het onheil, dat hun is overgekomen, alleen aan zich zelven hebben te wijten.]

Volgens eene naauwkeurige opgave zal het geheele expeditieleger uit 34,165 man, met 2600 paarden, zijn zamengesteld.

Voor eenigen tijd hebben te Vigan, departement van de Gard, in het zuiden des Rijks, onlusten plaats gehad, die de tusschenkomst van de gewapende magt ten gevolge hebben gehad. Het blijkt nu, dat het vertrek van een der aldaar gevestigde r. k. priesters de aanleiding tot deze onlusten heeft opgeleverd. Deze persoon, met name *Brassac*, was voorheen zendeling in Canada geweest, en had zich, sedert zijne komst te Vigan, de welwillenheid van een aan al inwoners weten te verzekeren. In het begin van dit jaar heeft hij onverwachts zijn besluit te kennen gegeven, om weder naar Canada terug te keeren, en heeft het niet aan lieden ontbroken, die onder de menigte hebben verbreid dat zijne bijzondere verdraag aamheid hem vijanden had berokkend, en dat hij, ten gevolge van dien door zijne kerkelijke overheid was gelast geworden, om Vigan te ontruimen. Deze geruchten hebben misnoegen gebaard, en dit misnoegen heeft, toen het bekend werd, dat de heer *Brassac* in de daad vertrokken was, aanleiding gegeven tot verregaande ongeregeldheden, bij welke onder andere in het huis van eene weduwe, die verdacht was van in dezen werkzaam te zijn geweest, de glazen zijn ingesmeten. Opmerkelijk is het, dat de lieden die zich deze ongeregeldheden hebben veroorloofd, behoorden tot dezelfde klasse, welke in 1815 de protestanten zoo zeer heeft vervolgd en mishandeld, en dat het bestuur, zich buiten staat gevoelende, om de wet te doen ontzien, verscheidene protestanten, welke destijds zijn ontwapend, ditmaal weder als eene burgerwacht van geweer heeft doen voorzien, ten einde de goede orde te bewaren, waarin zij dan ook naar wensch zijn geslaagd, zelfs voor dat de prefect, gevolgd door eenige troepen, uit Nimes was aangekomen.

den 29sten april jl.

Uit Algiers deelt het dagblad van Toulon berigten mede, welke inhouden, dat de Algerijnen sedert lang kennis droegen van de krijgs-toerustingen, welke hier te lande tegen hunnen Staat gemaakt worden, en dat de Dey gezind was, om den hardnekkigsten tegenstand te bieden. Op de plaatsen, ten westen van Algiers, alwaar men vermoedde, dat het fransche leger aan wal zoude komen, werden ettelijke batterijen opgerigt. Ook aan de oost-zijde der stad was eene batterij van

40 stukken aangelegd, en op de sterkte, welke den ingang der haven verdedigt, waren sedert 1816 nieuwe 48 ponders geplaatst. In de haven lagen 80 kanonneer sloepen, welke, naar men zeide, goed gewapend, maar slecht bemand waren. *Hussein* had zijn kasteel, hetwelk in den uitersten nood zijne wijkplaats is, nog meer versterkt; hij bevond zich sedert eenigen tijd in hetzelve, zonder immer er uit te voorschijn te komen; — men meende, dat hij zich op deze wijs in veiligheid zocht te houden tegen eenen volks-opstand.

Volgens de berigten, welke het ministerieel avondblad uit Algiers mededeelt, en welke tot den 4den dezer gaan, zoude die vrees van den Deij voor eene uitbarsting van de ontevredentheid zijner onderdanen niet geheel ongegrond zijn; immers men verzekert in dezelve, dat onder de algerijnsche bevolking eene groote gisting heerscht; — dat de menigte op alle mogelijke wijze een bombardement zoekt te ontgaan; — dat men te Algiers openlijk spreekt van de noodzakelijkheid, om aan Frankrijk de voldoening te geven, welke dat Rijk in den tijd verlangd heeft; — dat de grooten des Rijks bereid zijn, om aan den opperbevelhebber van het leger verschooning te komen vragen, en te belooven, dat alle fransche eigendommen zullen worden teruggegeven, en dat in 't vervolg geen vaartuig zal worden aangehouden en onderzocht, hetwelk de vlag voert van eene der door Frankrijk beschermde mogendheden.

PARIJS, *den 1sten mei jl.*

Volgens de liberalen moet uit de rapporten der prefecten, welke dezer dagen bij het gouvernement zijn aangekomen, worden opgemaakt, dat het ministerie, bij eene aanstaande verkiezing van gedeputeerden, ter naauwernood op 170 stemmen van de 430 zal kunnen rekenen, en alzoo eene kamer zien benoemen, welke hetzelve nog veel vijandiger zal wezen, dan de thans nog bestaande.

De monarchalen, welke niet zonder voorafgaande gestrenge maatregelen tot de ontbinding der kamer wilden overgaan, verklaren zich niet bepaaldelijk ten aanzien dezer berekening, doch het ministerieel avondblad verzekert op een zeer hoogen toon, dat het geen op deze wijze aangaande de stemming der gemoederen wordt opgegeven, ten eenemale bezijden de waarheid is, en dat de houding der liberalen in de departementen in geenen deele beantwoordt aan het geen men zich deswegens in Parijs schijnt voor te stellen. — Genoemd blad verwerpt het denkbeeld van de mogelijkheid, dat het ministerie het besluit der ontbinding zoude laten varen, en verzekert, dat de verkiezingen in de eerste helft der maand Julij zullen plaats hebben.

De bedreiging van de ministerielen, dat het 14de artikel van het charter den Koning de middelen zoude kunnen geven om, zonder de constitutie om verre te werpen, bij ordonnantie in de behoeften des Rijks te voorzien, heeft den heer *Benjamin Constant* dadelijk de pen doen opvatten. Hem is voorgekomen, dat het arrest van het geregtshof van Parijs, bij het welk de veronderstelling, dat het ministerie zich dergelijken maatregel zoude durven veroorloven, wordt aangemerkt als eene grove beleediging, de ministers moet doen gevoelen, dat de regterlijke magt geenszins eene zoodanige uitlegging aan het meergenoemd artikel zoude geven; — dat zoo wel hij, [illegible] in dezen stand van zaken de belastingen zouden weigeren, en dat daaruit de grootste verwarring zoude worden geboren.

den 2den mei jl.

— De liquidatie van de schadevergoeding der gewezene emigranten bedroeg op den eersten Mei l. l. een kapitaal van 816 millioenen, rentende omstreeks 24½ millioen franken. — Van de zijde van de partij des heeren *Villele* wordt bij die gelegenheid aangemerkt, dat deze gewigtige financiele onderneming, waarvan in den jare 1822 door de tegenstanders van het toenmalig bewind de onmogelijkheid werd beweerd, niet te min binnen een tijdsverloop van vijf jaren zal zijn ten einde gebragt.

— Sommige dagbladen meenen, dat zoo Z. M. de Koning van Engeland dezer dagen mogt komen te overlijden, zulks welligt invloed zoude hebben op het bestuur des lands. — De erfgenaam van de kroon is de hertog *van Clarence*, welke thans zijn 65ste jaar heeft bereikt. Deze vorst heeft steeds van liberale grondbeginselen doen blijken, en in het parlement de maatregelen ondersteund, welke het bewind van den heer *Canning* hebben gekenmerkt. Genoemd vorst is kinderloos, en bij zijn overlijden zal de kroon overgaan op prinses *Marie Alexandriene*, dochter van wijlen den hertog *van Kent*, welke thans haar elfde jaar heeft bereikt; — weshalve het niet onmogelijk is, dat men in Engeland nog een regentschap zal beleven. Men herinnert zich, dat de hertog *van Clarence*, tijdens het bewind van den hertog *van Willington*, het bestuur der zeemagt, met hetwelk hij was bekleed, heeft nedergelegd, en men wil daaruit opmaken, dat hij denkelijk niet genegen zal zijn, om zijn vertrouwen aan dien staatsman te schenken. — De ministerielen verzekeren daar entegen, dat de hertog den tegenwoordigen eersten minister allezins hoog acht; — dat er buiten dien geene mogelijkheid bestaat, om een ministerie te zamen te stellen, aan hetwelk de hertog *van Willington* geen deel neemt, en men herinnert zich dan ook, dat de tegenwoordige Koning, bij het aanvaarden van het bewind, de staatkundige inzigten van het toenmalig ministerie heeft gevolgd, met het welk hij te voren geenszins had ingestemd

RUSLAND.

PETERSBURG, *den 13den april jl.*

Ons *Handelsblad* deelt een door Z. M. den Keizer goedgekeurd reglement mede, betrekkelijk den bouw en de vaart ter zee van koopvaardijschepen. Hierin worden onderscheidene vergunningen verleend tot aanmoediging en verbetering van den scheepsbouw, en wordt, onder anderen, daarin aanmerkelijk verminderd eene zekere belasting, welke op elk schip lag. Verder worden alle schippers en stuurlieden van koopvaardijschepen daarbij van de krijgsdienst vrijgesteld, en hun, wanneer zij twaalf jaren gevaren hebben, een gouden of zilveren eerepenning toegezegd. Wegens het tegenwoordig gebrek aan Russische matrozen, wordt tot den jare 1840 het gebruik van vreemde zeelieden toegestaan; na dat jaar mag het getal dien vreemden nogtans niet het drie vierde der ekwipagie overschrijden, en in 1850 niet het één vierde.

Den 22sten maart heeft de dirigerende Senaat een besluit uitgevaardigd, berustende op de ukazen van 29 januarij 1782 en van 18 september 1795, volgens hetwelk geene bullen en geene brieven van den Paus mogen worden aangenomen of bekend gemaakt, zonder speciale toestemming van den Keizer.

MENGELINGEN.

MUNT EN PENNINGKUNDE

Vervolg en slot van ons vorig nummer.

Ten zesde beschouwt de schrijver het nut, hetwelk munt- en penningkunde toebrengt tot de kennis der gelaatstrekken van belangrijke personen. Van vele dier personen wordt de afbeelding uitsluitend, of uitsluitend echt, op munt en penningstukken gevonden; ja zelfs hebben de oude munten, bij de herleving der letteren, het eenige hulpmiddel geleverd tot herkenning der opgedolvene standbeelden van keizers en andere voorname personen, op welke beelden geene namen gevonden worden, welke de munten daarentegen droegen; desgelijks leveren ons de penningen in lateren tijd de beeldtenissen van uitmuntende mannen, veldheeren, geleerden en anderen; en beide zijn uiterst geschikt, om ons de daden en gebeurtenissen, welke met de afgebeelde personen in betrekking staan, te beter in het geheugen te prenten, door de vermogende hulp, welke de zin des gezigts, aan die van het gehoor verleent. — In de zevende plaats is de algemeene munt- en penningkunde van het uitgebreidste voordeel bij de beoefening der wapen- en geslachtkunde, gelijk ook tot de kennis der titels van verschillende vorsten. De beoefening der wapenkunde uit de munten komt niet te pas vóór de twaalfde eeuw, vermits het eerst toen was dat deze tak van wetenschap ontstond, nadat ten gevolge der kruistogten het gebruik was ingevoerd, om volken en geslachten door wapensieraden te onderscheiden. De geslachtkunde kan reeds vroeger uit de munten beoefend worden, en hoe nuttig de penningkunde voor beide zijn moet behoeft weinig betoog, even min als het voordeel hetwelk én munten én penningen leveren om zich de vroegere en latere titels der vorsten te herinneren. — Twee volgende punten, welke de schrijver behandelt, zijn het verband der munt- en penningkunde met de kennis der gebruiken, kleederdragten, gebouwen, vaartuigen, [illegible] des aardbols als ook de belangrijkheid dier kunde met betrekking tot het kenschetsende in de kunst der aardbewoners uit alle werelddeelen. Dat tot beide deze voorwerpen van kennis, zoo gewigtig, wil men zich van den toestand onzer voorgangers op deze aarde een helder denkbeeld maken, de numismatiek van onberekenbaar voordeel geweest is en nog blijft, behoeft, naauwelijks betoog. Niet minder bevordert de munt- en penningkunde onze kennis nopens de vermenging der metalen en derzelver gehalte in de verscheidende eeuwen, als ook de geschiedenis der wijze van vervaardiging der geldspeciën en gedenkpenningen. Bij de behandeling van dit gedeelte zijns onderwerps doet de bekwame schrijver opmerken, hoe de meerdere trap van zuiverheid der muntstukken het kenmerk is tevens van vollediger scheikundige kennis, van eene betere regering, en van eene hoogere mate van volksgeluk. Hij toont, hoe onder het lagere Romeinsche rijk en zilveren en koperen munt tot den ellendigsten toestand vervallen was, en hoe in ons Vaderland, gedurende de treurige verdeeldheden tusschen de Hoeksche en Kabeljaauwsche partijen, de geldspeciën den indruk der tijden gedragen hebben, zoodat, bij voorbeeld de zilveren stukken, onder de graven Willem V, Aalbrecht, Willem VI, enz. geslagen, geheel tot die soort behooren, welke men gewoon is biljoen te noemen. — De vorderingen in het werktuigelijke der muntkunst worden al verder aangetoond en door het voorkomen der munten zelven, en soms ook door penningen, als gedachtenis van aanmerkelijke voortgangen in die kunst, geslagen, dus b. v. haalt de schrijver eenen penning aan tot herinnering van het invoeren der muntschroef in de plaats van het stempelen der stukken uit de hand, en eenen Denarius van de familie Cassia op, [illegible] de muntwerktuigen, waarvan de Romeinen zich bedienden, afgebeeld zijn. — Vervolgens roemt de schrijver de omschriften der munten en penningen, als niet zelden kernspreuken vormende, die scherpzinnigheid en kracht van taal vereenigen; onder de aangehaalde voorbeelden hiervan komt voor de penning, geslagen op het laatste gevecht en den dood van onzen zeeheld de Ruiter, waarvan het opschrift is: *pugnando* (al strijdende) en die op den grooten Franklin, waarop men leest: *eripuit coelo fulmen sceptrumque tyrannis* (den hemel ontnam hij den bliksem, en den dwingelanden hunnen schepter.) Kort en krachtig, met betrekking tot vinder en vinding, en geestig ook door de alliteratie, is mede het opschrift op de voorzijde van den grootsten penning, ter gedachtenis van het vierde eeuwfeest der Boekdrukkunst te Haalem gemunt: *laus urbi, lux orbi* (roem voor de stad, licht voor de wereld.) De schrijver merkt verder aan, en toont met voorbeelden, dat verscheidene munten, even zeer als de gedenkpenningen, zinrijke of leerzame opschriften voeren. In de laatste plaats wordt het nut betoogd, hetwelk de be-

oefening der munt- en penningkunde aanbrengt in de vorming van den goeden smaak, als ook bij het doen van reizen en het aanleeren van talen, en na eene beknopte herhaling, dezer onderscheidene punten, in zijne verhandeling voorgedragen, eindigt de schrijver met den wensch, dat ook de Nederlandsche muntslag, beantwoordende aan de zorg, waarmede onze geëerbiedigde koning alom het goede en schoone aanmoedigt, weldra met dien van andere natiën wedijveren en de schoonste voorbeelden der oudheid evenaren moge.

Achter zijne verhandeling laat de heer *van der Chijs* de opgaaf volgen van eenige werken en kleinere stukjes, welke in de beoefening der munt- en penningkunde nuttig zijn kunnen.

Wij hebben gemeend dit kort overzigt van een verdienstelijk werkje schuldig te zijn en aan den kundigen, voor zijn bijzonder vak van kennis met gronden ijverenden schrijver, en aan eenen tak zelven van wetenschap, die, schoon door enkele liefhebbers beoefend, in het algemeen te zeer miskend en daardoor met onverschilligheid voorbij gezien wordt.

PROCESSIE IN GUATIMALA.

In eene der nieuwste reisbeschrijvingen, getiteld *Guatimala or the Republic of Central-America in 1827—28*, leest men het volgende:

Eens door de straten van *Guatimala* wandelende, zag ik met verbazing en droefheid, dat vier personen een groot CHRISTUS-beeld droegen, en vergezeld werden door tien of twaalf ellendige wezen, die, bespottelijk opgeschikt en wonderlijk gemaskerd, vooruit dansten, om het gemeene volk te vermaken. Ik gaf mijne verontwaardiging daarover te kennen aan een' der voornaamste geestelijken, en ik kreeg dit antwoord: *Wij keuren het niet goed; maar men moet wat levendigheid aan het feest geven.* Zoodanige geest heerscht er in dit *Babylon der volken!* Misschien wordt er geen land in de wereld gevonden, waar de processien menigvuldiger zijn, of het grootste gedeelte des volks zoo achterlijk is, als in *Guatimala*. In *Buenos Ayres*, *Columbia* en *Peru*, als ook in *Mexico*, heeft de Omwenteling te dezen opzigte reeds veel ten goede veranderd; doch hier blijft alles op den ouden voet, wat den eeredienst aangaat. Ondertusschen schijnt het ongeloof in stilte grootelijks toe te nemen.

EEN PAAR ANEKDOTEN, RAKENDE DEN VERMAARDEN ITALIAANSCHEN VIOOLSPELER *PAGANINI*.

De wedergade van *Pagnanini*, den prins der Vioolspelers, in lieflijk, ja hemelsch spel, wordt nergens elders gevonden. Hoe jammer, dat een zoo schoon talent eenen *moord* op zijn geweten heeft! tot kerkerstraf voor zijn geheele leven veroordeeld wegens den moord zijner vrouwe, is hij alleen aan den veelvermogenden invloed van hooge persoonaadjen den afslag verschuldigd, die hem thans de vrijheid heeft bezorgd. Zijne viool was zijn eenigste tijdverdrijf en troost in de gevangenis, of liever de holen van *Napels*. Tot zijn ongeluk (gelijk hij toen meende) bevond zich in een hok naast het zijne een gevangene van rang, voor welken de muzijk geene bekoring had. Ongeduldig over de muzikale oefeningen van zijnen lotgenoot, deed hij deswege bij herhaling, zijn beklag bij den Inspecteur der Gevangenhuizen en bragt het zoo verre, dat men *Paganini* zijne eenige vertroosting ontnam. Deze verzocht, als een gunstbewijs, dat men hem slechts zijn' strijkstok wilde laten behouden, en wist door middel van een stuk houts en ééne slechte snaar, in zekervoege het hem ontnomen instrument te vervangen; en, in spijt van zijnen anti-muzikalen buurman, oefende hij zich geheele dagen op deze snaar (de laagste op de viool, de *sol*), en leerde allengskens alle bezwaren overwinnen. Uit den *Napelschen* kerker ontslagen, viel het hem gemakkelijk, op de drie overige snaren der viool de vaardigheid toe te passen, welke hij op eene enkele had bekomen, en weldra werd zijn roem door gansch *Europa* verbreid.

Velen hebben gemeend, dat *Paganini* alleen op *zijne* viool uitmuntte. Navolgende anekdote mogen sulks logenstraffen. Vóór eenige weken bevonden zich, in eene *Duitsche* stad, verscheidene vreemdelingen bijeen aan eene gemeene tafel. Het gesprek viel op *Paganini*, die reeds eenige Concerten te dier stede had gegeven, en zich dien avond voor het laatst zou doen hooren. „Ik wed met u, Mijne Heeren," zeide een der gasten, „dat „*Paganini* dezen avond niet zal kunnen spelen, zoo men zijne „viool verruilt, zelfs niet wanneer men zijnen strijkstok verwisselt: want zijn talent is zoo geheel werktuigelijk, dat hij „van zijn stuk geraakt bij de geringste bijzonderheid, welke ten „doel heeft, hem van zijne hebbelijkheid af te trekken." Verscheidene andere spraken deze bewering tegen; een strijd was het gevolg, en de weddenschap greep stand. Men kwam overeen, den uitdager te vergunnen de viool van *Paganini* te ronselen, even vóór den aanvang des Concerts, en voor dezelve een slecht instrument, met een' zeer zwaren strijkstok, in plaats te stellen. Des avonds, zoo als het Concert zou beginnen, ontdekte *Paganini* den trek, hem gespeeld. *Mijne Heeren en Dames!* dus sprak hij tot de talrijke vergadering, *ik ontdek daar, dat men mij in vergelegenheid heeft willen brengen. Men heeft mijne viool weggenomen, en eene andere daarvoor in plaats gesteld. Doch de kunst huist noch in het hout, noch in de snaren, maar berust in mijzelven. Dit is mij dus te eenemaal onverschillig.* Vervolgens begon hij te spelen, en wel even meesterlijk als gewoonlijk, en overwon de allergrootste moeijelijkheden op slechte en ontstemde snaren. De geestdrift was algemeen en de weddenschap verloren, maar tevens de viool van *Paganini*: want de liefhebber, die dezelve had aangegaan, was met het instrument verdwenen, en men heeft van beide sedert niets meer vernomen. *Paganini* heeft dus *zijne* viool niet meer.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 3—stoom-boot *Van der Capellen*, A. Davidson, van Samarang den 1sten october, met Zr. Ms. troepen, passagier: de heer Graij.—schip *Sophia*, S. McGeorge, van Sinkapoer den 17den september, passagier: de heer A. Hare.

Oct. 4—Zr. Ms. schoener *De Brak*, luitenant ter zee der 2de klasse Van der Waal, van Station no. 1.—brik *A. B. C.*, M. J. Kuijt, van Samarang den 30sten september.—schip *Mercurij*, C. Brodie, van Soerabaija den 16den dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heeren J. N. van Nijvenheim en Theis.—schip *Pekalongan*, M. Voogd, van Samarang den 24sten dito.

Oct. 5—Amerik. brik *Edward*, J. Calder, terug van het eiland Onrust.—brik *Clementine*, Jong Poat, van Indramaijoe den 3den october.—brik *Fatahilwahap*, Sultan Galip, van dito den 2den dito.

Vertrokken.

Oct. 4—brik *Oromaze*, P. Willaert, naar Antwerpen.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; schoener *De Brak*; schepen Abel Tasman, Baron van der Capellen, Grace, Anna Augustina, Boeroeng, Buitenzorg, Oemar Osman, Sophia, Mercurij, Pakalongan; stoom-boot Van der Capellen; brikken Foengfie, De Twee Gebroeders, Bianhong, Indramaijoe, Harriet, Merkus, Tan Goansing, Passekan, A. B. C., Clementina, Fatahilwahap; schoeners Norna, Trenganoe, Fathool Mobien, Diana, Ngekowarno; bark Marquis of Hasting.—Eng. schip Charles Forbes.—Amerik. schip Lotos; brik Edward.

ADVERTENTIEN.

Te Soerabaija zijn benoodigd 1250 stuks Bataviasche vloertegels van zestien duimen.

Gadinghebbenden voor de levering derzelve te Soerabaija, gelieven zich tot dat einde op aanstaanden vrijdag den 8sten dezer, des voormiddags te 10 ure, te vervoegen ten kantore van

Den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen.

Batavia, *den 4den octob. 1830.*

J. C. REIJNST.

—Scheeps gelegenheid benoodigd:

Naar Banka voor 3 officieren 14 milit. en 44 bannelingen.
« Palembang « 2 dito 86 dito.
« Riouw « 1 officier 3 dito.

Gadinghebbenden worden verzocht bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, op vrijdag den 8sten dezer, 's voormiddags ten 10 ure, ten kantore van

Den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen.

Batavia, *den 6den oct. 1830.*

J. C. REIJNST.

—Iemand in bezit zijnde van het 9de deel der *Asiatic Researches*, wordt vriendelijk uitgenoodigd, hetzelve wel voor eenigen tijd te willen leenen aan den ondergeteekende, die eene behoorlijke teruggave waarborgt.

VAN DER VINNE.

Batavia, *5 october 1830.*

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	50½
Varkens-vleesch het katje.	„	26	„	40	„	32
Ossen-vleesch het pond .	„	20	„	25	„	16

[illegible]

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents*
Klapper-olie per takker of 33 bottels	6	15	10	„	5	94
Idem per bottel	„	25	„	35	„	„
Katjang-olie per takker .	5	65	7	„	5	25
Idem per bottel	„	20	„	27	„	[illegible]
Dempel-olie per pikel .	„	„	37	„	[illegible]	„
Rijst per Koijang . . .	105	„	100	„	85	„
Idem per gantang. . . .	„	45	„	40	„	40
Koffij per koijang . . .	„	„	„	„	550	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6 . . .	15	60	25	„	12	[illegible]

EDICTALE CITATIEN.

Ten gevolge, autorisatie door den Raad van Justitie te Batavia, den 23 september 1830 verleend, tot het doen eener vierde citatie bij edicte, wordt door mij *J. Schouten*, deurwaarder en gezworen exploiteur bij dien raad, ter instantie van *G. C. van Ryck* en *K. Heijnis*, in kwaliteit als geassumeerde executeuren in den boedel van wijlen *J. A. van Braam*, opgeroepen alle en een iegelijk welke regt, actie of aanspraak moge pretenderen op de aan den heer *J. A. van Braam*, ten gevolge besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 19 julij 1822 no. 20, van de kommissie van likwidatie van den Nederlandsch Indischen achterstand, ten behoeve van den boedel van den heer *J. A. van Braam*, door zijne weduwe en de supplianten ontvangen fondsen ter gelikwideerd bedragen van Rijksdaalders papier 292,237, door den gewezen Directeur Generaal van Financien en Domeinen, *P. T. Chassé*, op den 10den junij 1811, ten behoeve van denzelven *J. A. van Braam*, een certificaat is verleend bij conversie van eene eigene, en twee aan denzelven door wijlen de heeren *J. J. Vogelaar* en *J. Velthuijsen*, gecedeerden vorderingen, om te compareren ter openbare rolle van gemelden raad, op donderdag den 4den november 1830, des morgens te half acht ure; ten einde het derde defaut te purgeren en te zien dienen van intenditiï met de noodige verificatien daartoe specterende.

B a t a v i a, *4 october 1830.* SCHOUTEN.

—Alzoo bij appointement van President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, dd. 23 september 1830, ter instantie van Mr. *Jan Remees Modderman*, advokaat en procureur te Batavia; in laatstgemelde betrekking gepatenteerd bij acte van patent op den 27sten april 1830 sub no. 287, door den Hoofd-baljuw te Batavia afgegeven, in dezen occuperende voor den heere *Johannes Ekenholm*, woonachtig te Batavia, ingevolge procuratie ter griffie van den raad gepasseerd op den 21sten september 1830, is verleend appointement van edictale citatie *ex lege si contendat*, worden door den ondergeteekenden eersten deurwaarder bij opgemelden raad bij dezen opgeroepen, alle degenen, die, hetzij in deze gewesten, dan wel in het Moederland of elders zich bevinden en vermeenen mogten eenige aanspraak, actie of pretentie ten laste van gedachten heer *Johannes Ekenholm*, uit welken hoofde ook, te hebben, daar onder wel uitdrukkelijk begrepen geassumeerde verpligting uit hoofde van borgtogt, waarvan hij des bestaande de dadelijke voldoening aanbiedt, alsmede wat ter zake van testamentaire executien mogt worden gesustineerd onverevend te zijn, ook wegens in bewaring door hem van anderen overgenomen gelden, en eindelijk van alles waarvan men sustineren mag de gedachte heer *Ekenholm* verantwoordelijk te zijn, om ten rolle van dezen raad op den 18den october 1831, ofte, wanneer eenige verandering in den loop der regtdagen intusschen mogt worden ingevoerd, de tweede gewoone regtdag in civiele zaken in gedachte maand, te compareren of zelve of door eenen gemagtigde, en aldaar te aanhooren ook beantwoorden, zoodanigen eisch en conclusie als ter instantie van den impetrant ten dage dienende, zal worden gedaan en genomen, en voorts te procederen als naar regten.

Zullende van deze edictale citatie kennis gegeven worden door de Nederlandsche staats-courant en de Haarlemmer-courant en voorts affixie hier ter plaatse geschieden na publikatie, ingevolge de wet SCHOUTEN.

B a t a v i a, *den 4den october 1830.*

—*Pro Justitia.*

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal R. O., bij denzelven raad in dato 22 dezer, gedaan verzoek heeft verleend het eerste defaut en de profijten van dien regtens, admissie tot het doen eener tweede citatie bij *edicte ad valvas curiæ*, op en tegen, alle degenen die vermeenen eenig regt actie aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van een duizend een honderd een en veertig guldens en acht en negentig centen, voortgesproten uit den insolventen boedel van wijlen *H. Geertskram*, waarvan bij vonnis van voornoemden raad in dien tijd geen toewijzing aan iemand is gedaan.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie voornoemd, mits deze voor de tweedemaal dagvaard, alle degenen, welke vermeenen eenig regt, actie aanspraak of pretentie op de hierbovengemelde som te hebben, om in persoon dan wel bij gemagtigde te compareren, ter openbare rolle van gemelden raad, op woensdag den 3den november 1830, des morgens te 8 uren, ten einde het eerste defaut te purgeren, hun vermeend regt en pretentie te institueeren, en aantehooren zodanigen eisch en conclusie als door den fiskaal R. O., ter rolle van den 22sten dezer is gedaan en genomen, tot toewijzing van meergemelde som aan den lande, daarop te antwoorden en voorts te procedeeren als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij van hun regt en pretentie zullen worden verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffícheerd, na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Samarang, den 28sten september 1830.

De deurwaarder voornoemd,
SCHWARTZE.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op den twintigsten october zal ter plaatse alwaar als dan vendutie wezen zal, worden verkogt de brik MERKUS, zoo als dezelve thans alhier ter reede is leggende, en is dezelve inmiddels uit de hand te koop, te bevragen bij den ondergeteekende, alwaar de [illegible] ter lezing ligt.

FORESTIER EN CO.

—Te koop het huis van Mr. *Blok.*

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene dochter, *D. C. van Riemsdyk*, geliefde echtgenoote van

T. AMENT.

T a n j o n g - o o s t, *den 1sten octob. 1830.*

—Heden verloste gelukkig van eenen zoon, de geliefde echtgenoote van J. H. DE WAAL.

B u i t e n z o r g, *3 october 1830.*

—Mijne geliefde echtgenoote verloste heden zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon.

J. DOORNIK.

K e d o n g - A l l a n g, *2 october 1830.*

—Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen zoon, de echtgenoote van

J. G. J. REMEEUS.

W e l t e v r e d e, *den 5den october 1830.*

[illegible] zoon, de echtgenoote van

J. VAN [illegible] VEN.

B a t a v i a, *5 october 1830.*

STERFGEVALLEN.

Heden ontving ik de treurige tijding, dat mijn beminde eenige broeder *Gerardus Sluyter*, op den 29sten maart jl. te Rotterdam overleden is. C. SLUIJTER.

S o e r a b a j a, *den 25sten sept. 1830.*

—Heden morgen overleed tot onze groote droefheid, onze geliefde zuster, *Catharina Hendrika Beynon* wed. *Joh. Cantz*, nalatende vier kinderen waarvan twee nog in holland zijn, welk verlies door hun en ons zeer betreurd wordt.

H. C. D. BEIJNON.
J. W. BEIJNON.
F. H. BEIJNON.

B a t a v i a,
den 4den october 1830.

POST-KANTOOR.

B A T A V I A.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat het brievenpaket voor Nederland, per het schip IDA ALIJDA, kapitein *Sipkes*, op aanstaanden zaturdag den 9den dezes, uiterlijk te [illegible] zal worden gesloten.

De Postmeester,
P. A. BIK.

B a t a v i a,
den 6den oct. 1830.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

—De ondergeteekenden, hebben de eer mits dezen kennis te geven, dat zij zich hebben geassocieerd, en de zaken van den heer *A. Chaulan*, betrekkelijk het Hôtel de Provence, voor gezamenlijke rekening zullen continueren, onder de firma van *Chaulan en Co.*

A. CHAULAN.
J. J. DODERO.

B a t a v i a,
den 1sten october 1830.

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.